

1. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi "değersiz bir şeyin kaybedildikten sonra değer kazanması" için söylenir? ..

A) Horoz ölür, gözü çöplükte kalır.
B) Sarımsağı gelin etmişler kırk gün kokusu çıkmamış.
C) Eşeğe altın palan vursalar eşek yine eşektir.
D) Elekçiyi hatun etmişler yine kabur kasnak diye bağırır.
E) Kör ölür badem gözlü olur, kel ölür sırma saçlı olur.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmamıştır?

A) Kırıcılıkların ortadan kalkması için büyük çaba gösterdik.
B) Aç ve yoksul insanların hali yüreğimi sızlattı.
C) Günümüzde gençler nedense başına buyruk oluyor.
D) Düşündüğümüzde daha kısa sürede denize vardık.
E) Biraz daha gayretli olsa bu sorunun da üstesinden gelecek.

3. Kimi kavramların adlarının doğrudan kullanılması insanın zihninde olumsuz anlamlar çağırabilir. Bu nedenle bu tür kavramlar, kendi adlarıyla değil de daha güzel bir sözcükle anımsatılır. Buna güzel adlandırma denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde güzel adlandırma yapılmıştır?

A) Ulu Önder, bize her zaman yol gösterir.
B) Ailesinden üç kişiyi, ince hastalık alıp götürdü.
C) Bilginlerle, filozofların toplantısına gittik.
D) Verimli toprakları gördük.
E) Çal, söyle benim dardımı senin sevdalı sesinle.

4. (I) Geçen pazar akşamı arkadaşlarla tiyatroya gitmeye karar verdik. (II) Yer ayırtmadığımız için bir hayli sıkıntı çektik. (III) Neyse ki bir tanıdık aracılığıyla üç kişilik yer bulabildik. (I) Tiyatroya girdiğimizde oyun başlamak üzereydi. (V) Gürültü etmeden sessizce geçip yerlerimize oturduk.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanımından doğan anlatım bozukluğu vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Yapımcılar, "Anı Nihat Asya'yı anma programı" hazırladıklarını belirttiklerine rağmen programı yayımlamadılar. cümlesindeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

A) "belittiklerine" kelimesi atılarak
B) "belittiklerine" yerine "belirtmelerine" getirilmeli
C) "hazırladıklarını" yerine "hazırlanacağı" getirilmeli
D) "hazırladıklarını" yerine "hazırlanan" getirilmeli
E) "rağmen" sözcüğü yerine "karşılık" kelimesi getirilmeli

6. Dil önce kulağın öğrenilir; sonra çocuk etrafında konuşulanlara kulak kabartarak kelimelerin telaffuzunu beklir.

Yukarıdaki cümlelerden ikincisinde bir anlatım bozukluğu vardır. Bunun giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) "etrafında" sözcüğü yerine "çevresinde" getirilmeli.
B) "kulak kabartarak" yerine "kulak vererek" getirilmeli.
C) "bekler" yerine "benimser" getirilmeli
D) "kelimelerin" yerine "benimser" getirilmeli
E) "konuşulanlara" yerine "konuşanlara" getirilmeli

7. (I) Orhan Veli üç arkadaşıyla birlikte Garip Bildirisi'ni yayımlamıştır. (II) Gölük konuşma dilini esas alan şair, argoyu da kullanmıştır. (III) İstanbul sevgisi onun şiirlerinde önemli bir yer tutar. (IV) Teşbih, istiare, mecaz gibi söz sanatlarını bırakmış; hatta karşı çıkmıştır. (V) Yazdığı şiirlerle halkın her tabakasına hitap etmeye çalışmıştır.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Bu meseleyi neden bu kadar büyüttüğünüzü anlamıyorum.
B) Üzerinizdeki elbisenin size çok yakıştığını söylemeden edemeyeceğim.
C) Onu görürsen beni mutlaka araması gerektiğini söyle.
D) Glydığınız bu şık kravat size çok yakışmış.
E) Günde bir saat çalışan bir insandan başarı beklemek hata olur.

9. İhtiyar esir sevincinden bayılmıştı ( ) Kendine gelince oğlu ona ( ) "Ben karaya cenk için çıkıyorum. Sen gemide rahat kal ( )" dedi. Eski kahraman bunu kabul etmedi ( )
- Yukarıdaki parçada boş parantezle belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) ( ) ( ) ( ) ( )
B) ( ) ( ) ( ) ( )
C) ( ) ( ) ( ) ( )
D) ( ) ( ) ( ) ( )
E) ( ) ( ) ( ) ( )

10. Aşağıdakilerin hangisinde ünlü daralmasını örnek-
lendirecek bir kullanım vardır?

A) Bu çocuk derslerine yeterince çalışmıyor.
B) Bize bakıp bakıp gülüyorlardı.
C) Bir şey mi oldu, niçin susuyorsunuz?
D) Gece gündüz ara vermeden çalışıyorduk.
E) Onun ne dürüst ne çalışkan biri olduğunu sen de bi-
liyorsun.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, nesnesi ortak bir sı-
ralı cümledir?

A) Şimdi konuşamayız, derse giriyorum.
B) Sabahları simit satıyor, öğleden sonra da okula gidiyor.
C) Öğretmeni dinlemiyor, arkadaşına mektup yazıyordu.
D) Çocuklarını özenle giydirdi, sonra büyükbalalarına
götürdü.
E) Ekmek almayı unutmuşum, sizde var mı?

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsel kullanıma-
mıştır?

A) Yeni gelenlere karşı ilgisi çok kısa sürer.
B) Kurtulmak için başımı kendi derinliklerimden çıkarı-
yorum.
C) Doktor, hastalardan birini çağırırdı.
D) Başarıya ulaşmada tek çare çalışmaktır.
E) Yaşadıkça bütün güzellikler çoğalıyor.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öğelere ayırmada
bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Organizasyonla ilgili herhangi bir güçlkle karşılaş-
madıklarını / söyledi.
B) Üniversitedeki görevine / niçin devam etmediği hu-
susundaki sorumuza / şöyle vevap / verdi.
C) Ali Bey'in sırtında / pınl pınl, ütüü elbiseler / vardı.
D) Bu yöntemle / işadamları / yeni bir yol / buldular.
E) Yaya olarak kasabaya gitmeye karar verip / torbası-
nı / hazırladı.

14. Ah yurdumun kimsesiz ve yoksul çocukları
Anladım farkınız yok koparılmış başaktan
Alın bu gözleri benden alın bu yüreği
Utaniyorum yaşamaktan

Bu dizeler dilbilgisi açısından incelendiğinde aşağı-
dakilerden hangisi söylenemez?

A) Arasına söz girmiş isim tamlaması vardır.
B) İyelik eki almış birden fazla sözcük vardır.
C) Fiilimsiye yer verilmemiştir.
D) Ünlere ve bağlaç kullanılmıştır.
E) Basit çekimli fiiller kullanılmıştır.

15. Aşağıdakilerin hangisinde eylem geçişli olduğu hal-
de nesne kullanılmamıştır?

A) Ödevlerini hep zamanında tamamlamıştır.
B) Sabahları beri odada sessizce bekliyor.
C) Toplantının yarın sabaha alındığını söylemiş.
D) Bu hareketiniz, çok yadırgandı.
E) Hiçbirimiz, verilen sözlerden dönmedik.

16. Seni her mecliste küçük düşürür
Kötülerle konup göçücü olma

Altı çizili sözcüğün türce özdeşi aşağıdakilerden
hangisinde vardır?

A) Bir ben vardır bende benden içerü
B) Aynılıktan zor belleme ölümlü, Mihriban
C) Gönül bu sevdadan hiçbir zaman vazgeçmez
D) Neden dünyada iyiler çok yaşamaz
E) İndim havuz başına, bir kız çıktı karşıma

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük di-
ğerlerinden farklı bir yapım eki almıştır?

A) Annem kızın yüzüne akıcı gözle baktı.
B) Okuyucuya böyle seviyesiz eserler sunulmamalı.
C) Eleştirileriniz yapıcı olursa daha etkili olur.
D) Misafirleri kurucu odasına aldık.
E) Annem evdeki eski eşyaları eskiciye satmış.

YANITLAR

1-E 2-D 3-B 4-E 5-B 6-B 7-D 8-D 9-E 10-A 11-E 12-C 13-B 14-C 15-B 16-D 17-E